REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2022/1738

z dnia 4 maja 2022 r.

zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA) za rok budżetowy 2020

PARLAMENT EUROPEJSKI,

— uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego za rok budżetowy 2020,

— uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

— uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0098/2022),

A. mając na uwadze, że zgodnie z zestawieniem dochodów i wydatków ([1]) ostateczny budżet Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (zwanego dalej „Urzędem") na rok budżetowy 2020 wyniósł 46 715 822 EUR, co stanowi wzrost o 3,06 % w porównaniu z 2019 r.; mając na uwadze, że Urząd jest finansowany głównie z wkładu Unii (17 660 140 EUR, co stanowi 37,80 %) oraz z wkładów krajowych organów nadzoru państw członkowskich i obserwatorów (29 055 682 EUR, co stanowi 62,20 %);

B. mając na uwadze, że w ramach procedury udzielania absolutorium organ udzielający absolutorium pragnie podkreślić szczególne znaczenie dalszego wzmacniania legitymacji demokratycznej instytucji Unii w drodze zwiększania przejrzystości i odpowiedzialności oraz wdrażania koncepcji budżetowania celowego i właściwego zarządzania zasobami ludzkimi;

C. mając na uwadze, że Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem") w sprawozdaniu dotyczącym rocznego sprawozdania finansowego Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego za rok budżetowy 2020 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału") stwierdza, iż uzyskał wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Urzędu jest wiarygodne oraz że transakcje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa z zadowoleniem, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2020 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania budżetu w wysokości 99,17 %, co oznacza wzrost o 1,88 % w porównaniu z rokiem 2019; odnotowuje, że wskaźnik wykonania środków na płatności wyniósł 90,36 %, co oznacza wzrost o 4,48 % w porównaniu z poprzednim rokiem;

2. zauważa, że Urząd poinformował, iż w 2020 r. dokonano 35 przesunięć budżetowych, w tym dziewięciu przesunięć budżetowych między tytułami, przy czym jedno przesunięcie w wysokości 259 500 EUR między tytułem II i III wymagało zatwierdzenia przez zarząd; zauważa, że przeniesienie na rok 2021 w wysokości 8,9 % jest mniejsze niż w poprzednim roku, kiedy to wyniosło 11,7 %, przy czym przeniesienie na rok 2021 objęło 95 środków na zobowiązania w porównaniu ze 149 w 2019 r;

3. zwraca uwagę na ustalenie Trybunału, zgodnie z którym Urząd nie zastosował odsetek za zwłokę, o których mowa w rozporządzeniu finansowym, do wpłaconych z opóźnieniem przez właściwe organy krajowe wkładów szeregu państw członkowskich i państw EFTA za 2020 r.; zauważa, że Trybunał obliczył kwotę narosłych odsetek za 2020 r. na 25 103 EUR; zauważa, że po konsultacji z Komisją Urząd podjął decyzję o zastosowaniu odsetek za zwłokę od 2021 r. i poinformował o tym właściwe organy krajowe w pismach, które skierował do nich w sprawie składek za 2021 r.;

4. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Urząd zdołał ostatecznie zlikwidować swoją siedzibę w Zjednoczonym Królestwie z dniem 7 grudnia 2020 r., spełniając wszystkie zobowiązania prawne, w związku z czym w odniesieniu do części powiązanych niewykorzystanych rezerw ujętych w księgach na dzień sprawozdawczy dokonano rozliczenia z dochodów; ponawia swój apel o przeprowadzenie audytu operacji przeniesienia siedziby, zarówno w odniesieniu do aspektów finansowych, jak i operacyjnych, w celu wyciągnięcia wniosków na rzecz usprawnień i zidentyfikowania dobrych praktyk, które można by stosować we wszystkich agencjach, aby zwiększyć ich elastyczność w reagowaniu na przyszłe wyzwania;

([1]) Dz.U. C 114 z 31.3.2021, s. 167.

Wyniki

5. zauważa, że Urząd nadal wykorzystuje pewne środki jako kluczowe wskaźniki efektywności (KPI), aby ocenić wartość dodaną jego działań, oraz posługuje się innymi środkami do poprawy zarządzania budżetem; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Urząd zawarł cele dotyczące KPI w tabeli na 2020 r.; zauważa, że Urząd uaktualnił swoje ramy KPI począwszy od 2021 r., tworząc bardziej zaawansowane KPI właściwe dla każdego z celów strategicznych i rocznych;

6. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Urzędu podjęte w odpowiedzi na kryzys związany z COVID-19 wraz z krajowymi organami ochrony konkurencji, Europejskim Bankiem Centralnym i innymi organizacjami europejskimi i międzynarodowymi na rzecz koordynacji wspólnych działań mających na celu złagodzenie bezpośredniego obciążenia operacyjnego banków i jego długoterminowych skutków, a mianowicie wydawanie częstych oświadczeń stanowiących punkt odniesienia dla zainteresowanych stron, pozostawienie swobody w odniesieniu do terminów sprawozdawczych i wydawanie wytycznych politycznych, takich jak wytyczne w sprawie zarządzania ekspozycjami zagrożonymi i obciążonymi;

7. z zadowoleniem przyjmuje przygotowanie i monitorowanie przez Urząd wytycznych w sprawie ustawodawczych i nieustawodawczych moratoriów dotyczących spłat pożyczek, w ramach których przekazano bankom wytyczne w zakresie rozwiązywania bieżących problemów związanych z płynnością, przed którymi stanęły przedsiębiorstwa unijne w czasie pandemii COVID-19, wyjaśniono stosowanie wymogów ostrożnościowych w odniesieniu do moratoriów płatniczych i umożliwiono bankom przyznawanie klientom pod pewnymi warunkami odroczeń płatności bez konieczności zmiany klasyfikacji, co pozwoliło uniknąć klasyfikowania ekspozycji jako „wstrzymanej" zgodnie z definicją restrukturyzacji lub jako „cechującej się niewykonaniem zobowiązania" ze względu na trudną restrukturyzację;

8. zauważa, że Urząd porozumiał się z Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych co do usług w zakresie rachunkowości; wzywa Urząd do dalszego rozwoju współdziałania z innymi agencjami unijnymi oraz do zacieśniania współpracy i wymiany dobrych praktyk w celu poprawy wydajności w zakresie zasobów ludzkich, zarządzania budynkami, usług informatycznych i bezpieczeństwa;

9. podkreśla ważną rolę Urzędu w opracowywaniu unijnych ram regulacyjnych i praktycznych na rzecz zrównoważonego rozwoju w celu spełnienia ambicji politycznych i dotrzymania pilnego harmonogramu Europejskiego Zielonego Ładu; zauważa w związku z tym, że zmiana wprowadzona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2175 do rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, która upoważnia Urząd do brania pod uwagę zrównoważonych modeli biznesowych oraz uwzględniania czynników środowiskowych, społecznych i związanych z zarządzaniem (ESG) w obszarze działalności instytucji kredytowych, konglomeratów finansowych, firm inwestycyjnych, instytucji płatniczych i instytucji pieniądza elektronicznego w stopniu niezbędnym do skutecznego i spójnego realizowania jego mandatu, ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2020 r.; zauważa w związku z tym, że Komisja upoważniła Urząd do oceny, czy uzasadnione byłoby specjalne ostrożnościowe traktowanie ekspozycji związanych z aktywami i działaniami mającymi cele środowiskowe lub społeczne lub oba te cele, do wydania wytycznych dotyczących zarządzania przez banki ryzykami ESG, oraz do oceny, w jaki sposób można by wspierać zielone kredyty hipoteczne i zielone pożyczki; wzywa Urząd do szybkiego podjęcia działań we wszystkich wyżej wymienionych obszarach w ramach jego mandatu i w ustalonych terminach;

Polityka kadrowa

10. zauważa, że na dzień 31 grudnia 2020 r. plan zatrudnienia został wdrożony w 97,42 %, czyli że zatrudniono 151 pracowników tymczasowych na 155 stanowisk dla pracowników tymczasowych zatwierdzonych w budżecie Unii (w porównaniu ze 145 zatwierdzonymi stanowiskami w 2019 r.); zauważa, że ponadto w 2020 r. w Urzędzie zatrudnionych było 47 pracowników kontraktowych (49 zatwierdzonych stanowisk) i 17 oddelegowanych ekspertów krajowych (17 zatwierdzonych stanowisk); zauważa, że rotacja pracowników wśród pracowników tymczasowych, pracowników kontraktowych i oddelegowanych ekspertów krajowych utrzymywała się na stałym poziomie 9,0 %;

11. z zadowoleniem zauważa, że Urząd zatrudnia pracowników 28 narodowości, z których 48,8 % stanowią kobiety, a 51,2 % mężczyźni; ubolewa, że 83 % kadry kierowniczej wyższego szczebla stanowią mężczyźni, a tylko 17 % kobiety, czyli sytuacja wygląda identycznie jak w ubiegłym roku; podkreśla, że jest to stały problem, i apeluje do Urzędu o dalsze wysiłki na rzecz osiągnięcia równowagi płci na wszystkich szczeblach hierarchii; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym wymóg udziału kobiet i mężczyzn w komitetach selekcyjnych, aktywne zachęcanie kobiet do ubiegania się o wszystkie stanowiska kierownicze, specjalne sesje szkoleniowe dla kobiet, które chcą przygotować się do kariery kierowniczej, oraz bardziej elastyczną organizację pracy; przypomina Urzędowi, że przy wyborze kandydatów ważne są kompetencje, wiedza i doświadczenie, a także równowaga geograficzna i równowaga płci wśród pracowników;

12. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Urzędu o przedłużeniu terminu, w którym pracownicy mogą ubiegać się o zwrot kosztów i dodatków związanych z przeprowadzką ze Zjednoczonego Królestwa do Francji, który początkowo ustalono na jeden rok od momentu zakończenia działalności Urzędu w Londynie, ze względu na środki przedsięwzięte przez wiele państw członkowskich w reakcji na pandemię COVID-19, która znacznie wpłynęła na mobilność obywateli;

13. odnotowuje uwagę zawartą w sprawozdaniu Trybunału z 2019 r., że Urząd nie skorygował wysokości składek emerytalnych obliczonych na podstawie danych szacunkowych, aby odpowiadały rzeczywistym wartościom, ani też nigdy tego nie planował, tak jak nigdy nie skorygowano wysokości składek właściwych organów krajowych, by odpowiadały rzeczywistym wartościom; zauważa, że Urząd zaplanował rozwiązanie tej kwestii; odnotowuje uwagę Trybunału dotyczącą roku budżetowego 2020, zgodnie z którą dokonano postępów w tej sprawie; wzywa Urząd do szybkiego działania, by rozwiązać tę kwestię;

14. zachęca Urząd, aby nadal rozwijał długoterminowe ramy polityki kadrowej, w których uwzględnione zostaną: równowaga między życiem zawodowym a prywatnym, poradnictwo zawodowe przez całe życie i rozwój kariery zawodowej, równowaga płci, telepraca, równowaga geograficzna oraz rekrutacja i integracja osób z niepełnosprawnościami;

Zamówienia publiczne

15. zauważa, że w 2020 r. Urząd zakończył sześć procedur udzielania zamówień publicznych, z czego dwie były procedurami przetargowymi, w których obok Urzędu uczestniczyły trzy inne agencje (ESMA, Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych oraz Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji), oraz że Urząd unieważnił jedno zamówienie po jego udzieleniu z powodu pandemii COVID-19; zauważa ponadto, że Urząd uczestniczył w 33 międzyagencyjnych procedurach udzielania zamówień publicznych prowadzonych przez Komisję i inne agencje;

16. z zaniepokojeniem odnotowuje uwagi Trybunału, że niektóre procedury udzielania zamówień publicznych Urzędu naruszały rozporządzenie finansowe, w szczególności te związane z podpisaniem z jednym z banków krótkoterminowej umowy bankowej; zauważa, że w tym konkretnym przypadku Urząd znacznie zaniżył wartość umowy, co poskutkowało zastosowaniem przez Urząd niewłaściwego rodzaju procedury udzielania zamówień publicznych; ponadto zauważa, że Urząd wszczął procedurę podpisania nowej umowy na usługi bankowe zaledwie tydzień przed wygaśnięciem poprzedniej, wyjątkowo rozpoczynając procedurę negocjacyjną bez uprzedniej publikacji z tylko jednym potencjalnym wykonawcą, bez podania uzasadnienia takiego postępowania; wyraża ubolewanie z powodu uwagi Trybunału, że oferta potencjalnego wykonawcy nie spełniała oczekiwań Urzędu, w związku z czym Urząd zwrócił się o oferty do innych oferentów, przy czym nie określił żadnych kryteriów wyboru najlepszej oferty ani nie przeprowadził należytej oceny otrzymanych ofert, lecz przyjął pierwotną ofertę; zauważa, że podpisana umowa obejmowała naliczenie ujemnych odsetek w stosunku do zdeponowanych środków Urzędu, a kwota wypłacona od stycznia do sierpnia 2020 r. wyniosła 38 430 EUR zamiast szacowanych 11 808 EUR; odnotowuje ocenę prawną Trybunału, w której stwierdza on, że zgodnie z pkt 14 załącznika I do rozporządzenia finansowego, w oparciu o rzeczywistą kwotę wypłaconych ujemnych odsetek, należało zastosować procedurę przetargową odpowiednią do zamówień o niskiej wartości przewidującą co najmniej trzy oferty, o które należało się zwrócić od samego początku, a także późniejsze stwierdzenie Trybunału, że procedurę przetargową i związane z nią płatności uznaje się za nieprawidłowe;

17. odnotowuje uwagę Trybunału, że w innej procedurze udzielania zamówień na usługi prawne o wartości 31 000 EUR Urząd przedstawił niewystarczające informacje uzasadniające powody, dla których zdecydował się na zastosowanie procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu, oraz że w dokumentacji brakowało odpowiedniej ścieżki audytu; zauważa, że Urząd nie uzasadnił odpowiednio zastosowania tej wyjątkowej procedury ani z wyprzedzeniem, ani w samym ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia, jak wymaga tego pkt 30.3 załącznika I do rozporządzenia finansowego;

18. jest zaniepokojony liczbą nieprawidłowości, opóźnionych i nieodpowiednich procedur przetargowych oraz brakiem staranności Urzędu w przestrzeganiu przepisów dotyczących zamówień publicznych, co poskutkowało wysokimi kosztami dla Urzędu; wzywa Urząd do usunięcia wykrytych niedociągnięć i do poinformowania organu udzielającego absolutorium o wszelkich podjętych działaniach naprawczych;

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz przejrzystość

19. ubolewa, że w 2020 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich musiał wszcząć dochodzenie wobec Urzędu w związku z sytuacją „drzwi obrotowych" z udziałem urzędnika wyższego szczebla Urzędu i że w wyniku tego dochodzenia stwierdzono niewłaściwe administrowanie; zauważa, że po zakończeniu tego dochodzenia Urząd wdrożył wszystkie zalecenia Rzecznika Praw Obywatelskich; wzywa Urząd do przyjęcia solidnych ram etycznych, by zapobiec wszelkim przypadkom konfliktu interesów, efektu „drzwi obrotowych" lub molestowania;

20. przyjmuje do wiadomości, że Urząd stosuje politykę przeciwdziałania konfliktom interesów obejmującą pracowników oraz specjalną politykę wobec członków Rady Organów Nadzoru i zarządu; zauważa, że obie polityki wymagają corocznego zgłaszania wszelkich interesów powodujących konflikt w odniesieniu do wszystkich działań wchodzących w zakres kompetencji Urzędu, które zostały przeprowadzone w ciągu dwóch poprzednich lat (w przypadku Rady i zarządu) lub pięciu poprzednich lat (w przypadku wszystkich pracowników); z zadowoleniem przyjmuje fakt, że obie polityki nakładają obowiązek zgłaszania sytuacji konfliktu interesów nieobjętych rocznymi deklaracjami, ponieważ nierozwiązane sytuacje konfliktu interesów mogą zagrozić egzekwowaniu wysokich standardów etycznych; wzywa Urząd do publikowania co dwa tygodnie informacji o wszystkich spotkaniach pracowników z organizacjami lobbystów;

Kontrola wewnętrzna

21. zauważa, że Urząd przeprowadził ocenę ram kontroli wewnętrznej, ale nie zawarł w swoim sprawozdaniu rocznym wniosków z tej oceny w podziale na zasady i części składowe; zauważa, że ocena wykazała, iż w Urzędzie brakuje zestawu kluczowych wskaźników efektywności do celów kontroli wewnętrznej oraz że opracowywany jest właśnie dokument dotyczący podejścia do kontroli wewnętrznej, który obejmie lata 2021–2024; wzywa Urząd do przeprowadzenia właściwej oceny i do złożenia sprawozdania z wdrożenia ram kontroli wewnętrznej oraz do złożenia organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania za rok 2021 dotyczącego co najmniej stanu kontroli wewnętrznej w podziale na części składowe;

22. odnotowuje ustalenie Trybunału, że od 2017 r. Urząd nie zaktualizował formalnie swojego planu ciągłości działania, przy czym zaktualizowany projekt planu był gotowy w czerwcu 2019 r., gdy siedziba główna Urzędu została przeniesiona z Londynu do Paryża; zauważa jednak, że ten projekt planu, choć wykorzystany do wdrożenia reakcji Urzędu na pandemię COVID-19, nie został formalnie zatwierdzony ani zaktualizowany przez kierownictwo wyższego szczebla Urzędu tak, by uwzględnić przeniesienie do nowej siedziby lub niedawne doświadczenia związane z pandemią COVID-19; odnotowuje wniosek Trybunału, że opóźnienie to stanowi uchybienie w organizacji wewnętrznej procedur Urzędu;

23. wzywa Urząd do podjęcia działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień i niedociągnięć w systemach kontroli wewnętrznej Urzędu; wzywa Urząd do informowania na bieżąco organu udzielającego absolutorium o poczynionych postępach;

24. zauważa, że Urząd dysponuje aktualną strategią zwalczania nadużyć finansowych, która została przyjęta w styczniu 2019 r.; zauważa jednak, że Urząd opóźnił ocenę ryzyka nadużyć finansowych – w 2019 r. z powodu przeprowadzki z Londynu i ponownie w 2020 r. z powodu pandemii COVID-19, oraz że przeprowadzenie oceny ryzyka nadużyć finansowych zostało zaplanowane na pierwszy kwartał 2021 r.; wzywa Urząd do przeprowadzenia oceny i uwzględnienia jej wyników w planie działania w ramach strategii zwalczania nadużyć finansowych; wzywa Urząd do złożenia organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania z wyników oceny oraz z tego, jak została uwzględniona;

Reakcja na COVID-19 i ciągłość działania

25. zauważa, że kryzys związany z pandemią COVID-19 doprowadził do nagłej reorganizacji pracy Urzędu, przy czym początkowo koncentrowano się na utrzymaniu ciągłości działania w perspektywie krótko- i średnioterminowej; zauważa, że Urząd opracował plan gotowości na czas pandemii COVID-19, którego celem było wykazanie aktywnego monitorowania pandemii przez Urząd oraz jego zdolności do zapewnienia jasnych wytycznych i środków służących ochronie dobrego samopoczucia pracowników i ciągłości działania, m.in. za pośrednictwem zespołu reagowania kryzysowego, który wspierał działania w ramach zarządzania kryzysowego i wdrażania planu; z zadowoleniem przyjmuje nacisk, jaki Urząd położył na zapewnienie bezpieczeństwa pracowników przy jednoczesnym ograniczeniu wpływu kryzysu związanego z COVID-19 na swoje podstawowe zadania i działania; zauważa, że Urząd dokonał oceny przedsięwziętych środków za pomocą audytu przeprowadzonego przez zewnętrzną firmę audytową, i wzywa Urząd do podzielenia się spostrzeżeniami i wnioskami z innymi agencjami unijnymi za pośrednictwem sieci agencji UE;

26. zauważa, że w związku z pandemią COVID-19 Urząd dokonał przeglądu procedur rekrutacyjnych, aby zatrudniać nowych pracowników i pomagać im się zaadaptować w trybie zdalnym; zauważa, że Urząd zorganizował liczne sesje na temat dobrego samopoczucia, aby wesprzeć pracowników i kierowników podczas pandemii, oraz że również szkolenia językowe i inne szkolenia były prowadzone zdalnie;

Inne uwagi

27. z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte w ramach stosowania przez Urząd systemu ekozarządzania i audytu (EMAS) i zachęca Urząd do sfinalizowania projektu EMAS i złożenia organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania z rejestracji Urzędu w EMAS; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Urząd zatwierdził zakres systemu, aby objąć nim wszystkie produkty i działania Urzędu;

28. zachęca Urząd do stałego wzmagania wysiłków na rzecz ograniczenia swojego śladu węglowego poprzez zdwojenie starań na rzecz wprowadzenia zrównoważonego środowiska pracy bez dokumentów papierowych, do rozważenia bardziej neutralnych pod względem emisji dwutlenku węgla źródeł energii, w tym paneli fotowoltaicznych, oraz do modernizacji budynków biurowych w celu spełnienia normy zerowej emisji;

29. przypomina o znaczeniu, jakie dla upowszechnienia wiedzy o działaniach Urzędu ma zwiększenie widoczności jego działań w środkach przekazu i w internecie;

30. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z dnia 4 maja 2022 r. ([2]) w sprawie wyników, zarządzania finansami i kontroli agencji.

([2]) Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0196.